

Krešimir Mičanović

Stanovanje

Moja mama je nora ženska. Svojo šiviljo ima za lastno ljubico. Pred kratkim si je začela dopisovati z nekim arhitektom in piše npr.: Razmišljala sem o človeku in prostoru, kupila sem sveže cvetje v vazi za kvadraturu hodnika.

To je zadnje, kar je povedala danes. Iz postelje sem videl povečano črno-belo fotografijo drevesa, potem sem odšel lulat. Še enkrat sem se obrnil v postelji, in ko sem pomislil nanjo, me je nekaj zbadlo v jezik. Zaspal sem precej pozno z rdečkasto dlačico v ustih.

Da, danes je prišla draga Marina. Ne morem reči, da sem bil nesrečen. Prišla je sama. Še pred svojo mamo je povedala, da je skupaj z našo prijateljico Snježano gledala neki film, v katerem jih je četverica posiljevala pet hkrati. V začetku se mi je zdelo malce čudno. Potem sledi maščevanje. Eden od četverice si je umival roke in zobe, po načinu drgnjenja komolca pa je ugotovila, da je zagotovo Arabec, ker samo oni počno to tako močno. Veš, je rekla, Snježana je vprašala, ali so črnici muslimani ali pa so tudi med njimi katoliki.

Ne vem, kdaj bi se zbudil, ko me ne bi po telefonu poklical Zoran. Menda je zvonil dolgo, ker je bil živčen.

»Pa kje. Tulim pol ure.«

»Poslušaj, tukaj je bila in je že mimo, mimo, Zoran.«

»Dobro, daj, pridi čimprej. Veš, da se selim.«

»Da, dobro, da si me zbudil. Poslušaj, sanjal sem, da v gozdu sekam drevesa. Padala so hrupno in po dvakrat, trikrat so se odbila od tal. Potem sem še naprej slišal udarce s sekiro, čeprav sem se zbudil. To je bil tvoj telefon.«

»Spet mutiš. O tem sem ti jaz pripovedoval. Le da je konec drugačen. Telefon ne zvonil kot sekira.«

»Ne, Zoran, to s sekiro je pripovedovala ona.«

»Da, vendar meni. Spala je, in ko se je zbudila, je še naprej slišala zamahovanje s sekiro in tope udarce. Stopila je k oknu in delavci so kurili železniške pragove, sekali so jih in se grelj. Deževalo je. To je pravi konec. Potem boš prišel?«

»Kdaj?«

»Takoј vendar, menda ne boš zamudil kot običajno?«

»Dobro, veš, da ne bom.«

Od trenutka, ko sem odložil slušalko, do takrat, ko sem stopil v njegovo vežo, je minilo skoraj šest ur. Lahko bi napisal: Ko sem vstopil v vežo, je bila ura že pet popoldan. Nekoč sem napisal: Zunaj dežuje. Ona me je potem vprašala, zakaj nenehno lažem, kako sploh lahko zapišem stavek, ki ne ustreza resnici, naši stvarnosti in svetu, na katerega se je treba nanašati. Da, ta stavek je bil sporočilo, da danes ne morem odpeljati njenega psa na sprehod, ker zunaj dežuje.

Oblekel sem se, si močno zdrgnil obraz in zobe, roke do komolcev. Popil sem kavo in iz hladilnika vzel hladno mleko in salamo. Na mizi je še vedno bilo njeno sporočilo, ki mi ga je prinesla včeraj. Vedno je bila previdna. Tako je napisala s pisalnim strojem na razglednico:

»Vem, da nisi tukaj!

Zjutraj sem pokukala skozi okno in zagledala to čudno, majhno drevo. Kaj naj bi storila drugega, kot da sem ga prinesla tebi, za tvojo majhno zeleno sobo. Kdaj boš tukaj? T.«

Da, draga Marina je vedno previdna tudi s stilom sporočila. Vem, da nisi tukaj! »Kdaj boš tukaj,« je prečrtala s svinčnikom in spodaj pripisala z roko: »Jebi se, pokvaril si zadevo. Vse vem.«

Zdaj sem v tramvaju. Sedim v zadnjem delu na rumenem plastičnem sedežu in se spominjam sinočnih dogodkov in še prejšnjih z njo in Snježano. Zaskrbljeno gledam skozi okno na zaskrbljene. Včasih se tudi nasmehnem. Zaustavili smo se pred semaforom pri muzeju. Dva sta si izmenjala časopisa in stekla noter. Potem je urednik na koncu tega stavka s flomastrom narisal zvezdico*. Gledal sem tudi izložbe, v katerih so upognjene prodajalke snemale listje iz stiropora. Vedel sem, kateri letni čas prihaja. Paralelno z mano sta sedela dva moja vrstnika.

Eden je rekel: »Kupil sem nov avto.«

Eden je rekel: »Kupil sem nov lopar.«

Eden je rekel: »Danes ves dan vrtijo Davidove psalme.«

Eden je rekel: »Misliš na O. H.«

Eden je rekel: »Da.«

Oba sta rekla: »Da, to je strašna reč.«

Ko sem izstopil iz tramvaja, sem se spomnil pesmi, v kateri gospa Robinson pravi, da nas ima vse, tudi tebe in mene, Jezus rad kakor gospo Robinson.

Ko sem izstopil iz tramvaja, mi ni bilo jasno, kje sem izgubil skoraj šest ur.

Ko sem vstopil v vežo, je bila ura že pet popoldan. Ob dvigalu je pisalo: Prepovedano pljuvanje in metanje ogorkov, na vratih pa, da dvigalo ne dela.

* Na robu je bilo pojasnilo – mistificirano.

Začel sem se vzpenjati po stopnicah in nasproti meni so že nosili škatle, tako da sem videl njihove noge in glave. Zoran je ostal zgoraj. Zoran je snemal s stene sliko, uokvirjeno z lakiranimi lesenimi letvicami. Paspartu je bil bel.

»Saj je menda vedno bel,« je ponovil Zoran.

»Danes že ves dan vrtijo Davidove psalme. Si poslušal?«

»Da, spet si zamudil, in smo že skoraj vse sneli.«

Vedel sem, da ni jezen. Mož moje sestre je, ali sorodnice. Pomagal sem mu premakniti omaro in na zidu se je prikazala plesen.

Zlagala sva knjige v škatlo in otresala z njih prah. Iz žepa je izvlekel neko novo. Z rdečimi črkami je pisalo: Med dvema močnima dimoma, s črnimi: Krešimir Bagić. Na fotografiji je trg in vreče, iz katerih se izmotavajo spalci. Na drugi strani sta recenzenta Pavao Ritter Vitezović in Cvijeta Zuzorić.

Ko sem vstopil v vežo, je bila ura spet pet popoldan. Zdaj sem bil v četrtem nadstropju v napol izpraznjenem stanovanju. Zoran se je selil, ker je bilo predrago. Zadnje, kar je iztrgal iz stene, je bil radio, in porinil ga je meni. Lastniki so bili nekje v Milanu in grizljali kolačke. Prišel sem, da bi mu pomagal. Med potjo sem se zamudil šest ur. Tristo mark je trikrat več kot sto mark. Enostaven račun. Nova arhitektura, pravi klavstrofobična mama. V mojih očeh je prostor strašen za vse. Premaknil sem se k oknu. Ko sem gledal ven, nisem mogel uganiti, kateri letni čas prihaja.

»Kaj počneš,« je vprašal Zoran.

»Nič, res nič.«

Para iz pralnice perila, ki se nahaja v dvorišču, se je dvigala poleg naju visoko visoko do oblakov.

Prevedla Lela B. Njatin